

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnica, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti znakmo. — Telefon številka 118.

Poglobimo se v delo!

Trst, 11. oktobra 1913.

V socialni demokraciji, v italijansko liberalni stranki — povsod se vrše reformacije, samo na naši strani je vse mirno in tiho.

Socialni demokratje so doživeli pri zadnjih volitvah temeljit poraz, ki se ga niso nadejali, zato neprestano uprizorjajo konference, na katerih razpravljajo o reformaciji svoje stranke. Iz prejšnjega poraza črpajo nauk, kako je treba postopati. Vsled tega so se začeli že sedaj pripravljati Mirno je sicer njihovo delo, toda sistematično.

Isto velja za italijanske liberalce. Videli so, da napredka Slovencev v mestu niti s pomočjo Nemcev in italijanskih socialnih demokratov niso mogli zatreči. To jih boli, in poprijeli se bodo vseh sredstev, da ustvarijo do prihodnjih volitev druge, ugodne razmere. Ker pa vse to gibanje vodi italijanska liberalna stranka, jo bodo nekoliko preustrojili, da bo širšim masam simpatičnejša. V tem zmislu pritiska zlasti radikalnejša struja.

Tudi časopisje omenjenih strank se z reformacijskim delom obirno bavi. — In to delo so Italijani pričeli takoj po letošnjih deželno-zborskih volitvah. Naravno je, da se bodo vedno bolj pripravljali. Prepričani so, da jim bo vztrajno delo mnogo koristilo. Za svoje ideale hočejo vse priložnosti. Naprej so obrnjeni njihovi pogledi.

V vrstah naših smrtnih sovražnikov se torej vrše velike predpriprave — na naši strani pa je vse pri starem. Takoj, ko so se bile volitve končale, je utihnile vse delo. K večjemu kaka odborova seja političnega društva — in to je vse.

Na ta način se naše razmere gotovo ne bodo ugodno razvijale. Če bo šlo tako naprej, nam bo pri prihodnjih volitvah slaba predla. To velja posebno za drugi okoliščinski okr. Sv. Ivan.

Obsodbe vredno je, če kaka politična organizacija deluje samo za časa volitev. S tem naroda pač ni mogoče privezati nase. Današnji časi so taki, da se ljudstvo ne zadovoljuje več s samimi obljubami, ampak hoče videti delo. In pametnejši bodo oddali svoje glasove vedno le onim strankam, ki se trudijo in delajo.

Naša politična organizacija je pomanjkljiva. Odbor političnega društva „Edinost“ in par desetih članov, to je vse. Mi pa rabimo veliko in trdno politično organizacijo, ki naj bi obsegala število vseh narodnih pripadnikov, vrste vseh narodnih slojev. Biti bi morala skoz in skoz demokratična, to pa zato, da je naš narod sestavljen po veliki večini iz nižjih slojev. Gotovi ljudje, ki niso posebni prijatelji demokratizma, bi se pač morali s to idejo spoprijazniti.

Pa tudi nekoliko več življenja bi se hotelo v stranki, kajti konservativcem ni več prikladen današnji časom. Limonadna politika bi morala napraviti prostor novim zdravim političnim nazorom.

To, kar so pred tridesetimi leti vedeli politiki, recimo doktorji, zna dandanes že vsak otrok. Drugi narodi so se v tem zmislu prerodili, zakaj se ne bi še mi? V tem slučaju bi se lotil dela marsikateri, ki je dandanes indiferenten. Mlajši ljudje bi se udeležili strankinega delovanja, kar bi bilo gotovo velike vrednosti.

S tem pa, da poudarjamo, potrebe reforme v naprednejši, današnjim razmeram prikladnejši smeri, pa nikakor nečemo reči, da naj bi se cepili v razne politične struje; to tem manj, ker stojimo na stališču, da je v Trstu, ki je ogrožen, potreben skupen boj vseh narodnih sil. Politično društvo „Edinost“ naj bi se torej nekoliko, kolikor bi bilo pri današnjih razmerah sploh mogoče, reformiralo, izpopolnilo, razširilo in utrdilo naj bi svoj program.

Ne kritiziramo političnega društva morda iz zabave, temveč zato, ker smatramo to za potrebno.

Ne odrekamo zaslug nikomur, ki jih zasluži, toda mi vendar nismo zato, da bi prepevali temu ali onemu slavo, kajti za kaj takega sedaj ni čas. Potrebo čutimo po poglobljenju našega narodnega dela, potrebo po sistematični gradbi naše narodne sile in moči. Kdor je za stvar navdušen, komur je ležeče na tem, da se dvigamo, ta naj se za idejo zavzame in naj jo propagira.

Stajersko.

Slaba kaže našim renegatskim kolovodcem prav posebno z osebo znanega našega patent - Nemca poslance Wastiana. Moža so spravili na krmilo, misleč, da bo z njim kar na mah pomagano umetno ustvarjeni nemški glorijski. Danes morajo videti, da so z njim ustrelili največjega kozla, ki so ga le bili v stanu. Wastian rad govori — mnogo, s frazami. Stori pa nikoli ničesar, kar bi bilo koristno njegovim volilcem. Državno-zborski mandat ima Wastian v Mariboru. Ko je šlo za njegovo izvolitev, so bili najnevarnejši državni uradniki in uslužbenci. Mož jim je obetal modro z neba, storil pa ni nič; on čaka, da dobi od državne uprave mastne odškodnine. In zato je v državnem zboru vedno pravočasno izginil, kadar je bilo treba nastopiti za državne uradnike in uslužbence. Minolo soboto je bilo v Mariboru veliko protestno zborovanje. Šlo je za službeno pragmatiko. Shoda se je udeležilo vse uradništvo in uslužbenstvo v Mariboru, in na stotine meščanstva — a Boštjana ni bilo. Najbrže za to ne, ker je še pravočasno izvedel, da ga nameravajo „ven

vreči. No, ker pa je imel tudi na tem shodu svoje zaupnike, smo radovedni, kakšne oblike je delal, ko je izvedel, za vse komplimente, s katerimi je bil obdarovan. Seveda, mož ne bo v zadregi za izoovore, kadar bo zopet moral pred forum svojih volilcev. Nationalverband, kojega član je bil do nedolgo temu, mu bode pač tudi služil kot oni „Pri-gelknebe“, ki ga bo moral v očeh njegovih očistiti in oprati.

Maribor. (Klerikalci postajajo smešni.) V enem zadnjih „Slovencev“ — pri nas ga malokdo bere — se napada naše „Dramatično društvo“, češ, da ono ne ve, zakaj so njegove predstave srednje obiskane. Mi nismo prav nič radovedni, kakšna je tozadevna klerikalna kombinacija. Nam zadostuje samo eno: da klerikalci v Mariboru ravno tako rujejo proti slovenskemu diletantskemu odru, kot rujejo v Ljubljani proti deželnemu gledališču. Imamo dokaze v rokah. Ni nam na tem, da bi stvar v nadaljnjem prereševali, povemo pa „Slovencu“ in njegovemu mariborskemu dopisniku, da nam je tako rovanje proti kulturni ideji čisto dobrodošlo. Pa naj nam g. mariborski dopisnik „Slovenca“ razjasni, zakaj? Saj zna dobro ugibati...

Akademija podravske Prosvete v Mariboru je slabo uspevala v gmotnem zmislu. Koncert in prireditev sama, pa sta bila izborna. Da gmotno ni šlo najbolje, so gg. akademiki mnogo sami krivi. Kaj je bilo treba tako luksurijske dekoracije? Vrh tega pa smo tudi bili razočarani zbog dejstva, da je bila prireditev zopet namenjena — ekskluzivnim krogom. Gg., spametujte, se vendar enkrat in spoznajte pravi faktor, v katerem leži naša bodočnost v Mariboru! O koncertu samem prihodnjič.

Maribor. (Naš odra.) Prihodnjo nedeljo, 19. t. m. se igra „Naš župnik“, ljudska igra. Prijatelje našega

odra opozarjamo, da je ta večer tudi hkratu poslovljni večer g. Painharta. Pokažimo vsaj tokrat, da vemo umevati, kaj nam je bil g. Painhart vsa ta dolga leta.

Goriško.

Poučna predavanja na Krasu prirca letos goriška „Narodna prosveta“. V soboto, 11. oktobra je predaval vseučiliški docent dr. Bogumil Vošnjak v Sežani o temi: Hrvati in Srbi. 12. oktobra se je vršilo predavanje v Tomaju (Dr. D. Marušič: Našega naroda cilji in smotri.) Važno predavanje pa bode 19. t. m. v Komnu (dr. Just Bačar: Doživljaji slov. zdravstva v balkanskih vojnah.) Komenci, prihitite na zanimivo predavanje v čim večjem številu, da pokazete, koliko smisla imate za resno izobrazbo!

Ljubite se med seboj. V soboto popold. so šli konviktorci z duhovnikom na čelu skozi ljudski vrt. Človek bi res mislil, da so ti fantje olitani in ponižni. Saj se uče v tem zavodu in se vzgajajo k lepemu in dobremu. Drugače so pa tudi pod skrbno kontrolo naših pastirjev. Ali kaj si slišal, kakšni so bili njihovi pogovori o Kristu, morda o nezmotljivosti papeža ali kaj podobnega? O Slovincih so se menili. Človek bi si ne mislil, da je v teh mladih srcih vcepljenega toliko narodnega sovraštva. Na mladih njihovih ustnicah so jim bile samo psovke na Slovence. Duhovnik, ki je govoril z njimi, jih je tudi poslušal, prav dobro je slišal, kako zmerjajo Slovence s „ščavi“ itd., a jih ni niti posvaril. Je pač tako. Ljudje, v katerih je že vcepljeno sovraštvo do drugega naroda, ne morejo tega iztrebiti pri drugih, pač pa ga navadno še podpirajo.

Slovensko gledališče v Gorici. V nedeljo dne 19. oktobra, ob pol 9.

Končano je.

Deželni zbor razpuščen.

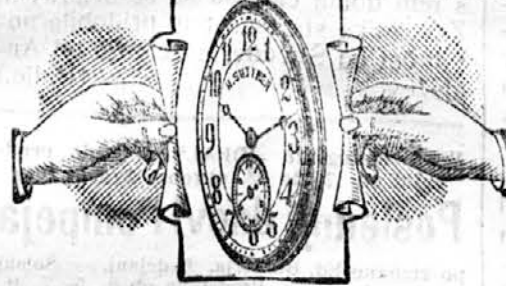
zvečer bomo imeli na našem goriškem odru Charley-evo tetko. Ker je to burka, ni potreba pri nas posebne reklame.

Goričani se moramo večkrat zadovoljiti z navadno veselico: še te časih težko pričakujemo. Gledališče je za nas nekaj posebnega. Z nenavadnim veseljem smo prečitali plakate, ki nam naznanjajo, da nas obišče znani češki virtuos Kocjan. To je res redka prilika za nas Goričane. Kdor hoče slišati res nekaj dovršene, lepega, kdor hoče uživati res pravo umetnost, ta naj ne zamudi te prilike.

Lista porotnikov goriškega mesta je izpostavljena na vpogled v anagrafičnem uradu goriškega magistrata od 13. t. m. do 20. t. m. Eventualne ugovore morajo vložiti stranke do 20. t. m. To je važno za Slovence, ki so bili tudi v tem oziru

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! Samo!
K 4-10. K 4-10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastonj in poštine prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

: : Tovarniška znamka „IKO“. : :

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

»A se lahko pripeti danes ali jutri, je protestirala markiza.
»No, da,« je menila Ivona. »Soproga poslanika, kadar pač tako nanes. To ni gotovo nič neprijetnega.«
»Ah, je silil oče, »povej mi vendar jasno, ali ti je gospod de Pierfit povšeči ali ne?«
»Veš kaj? Ogledam si ga natančneje, in potem ti povem svoj vtis.«
Drugačne izjave tisti večer ni bilo mogoče dobiti iz nje.

Toda v njeni črnolasi glavici je kovalo vso noč do jutra. In drugi dan, ko se je borila s pomočjo Gilberte z nekim Šumanovim koncertom, težkim kakor vsaka reč, je delala zdajci:

»Ali že veste, Gilberta? Omožiti me hočejo.«
»Je li mogoče?«
»A vprašajte me vendar, s kom?«

»Moj Bog, saj čakam, da mi poveste.«
»Z nekim zelo imenitnim gospodom, o katerem pravi stara mamica, da utegne postati enkrat poslanik.«
»Vraga!«

»Biti žena poslanika, bi bilo prav čedno. Toda poslanništva so včasih podobna gradovom v oblakih. In potem ne gre v tem slučaju toliko za čast, kolikor za tistega, ki jo nosi.«
»S tako čudnim povdarmom pravite to... Ali vam mar ni povšeči?«

»Eh, če mi ne bi bil povšeči, bi se držala še vedno malce drugače, verjemite mi.«

»Torej vam ugaja?«

»Sama ne vem.«

»Ah, rada bi, da ga vidite in mi poveste, kakšen vtis napravi na vas.«

»No, pa mi ga pokažite. Ali imate njegovo sliko?«

»Oh! Mari mislite, da gre tako naglo? Tega pa še ne! Veste, saj zasnubil me prav za prav še ni, a trenotek se bliža vsako uro. Razume se, da si izprašujem vest. Ime je čedno, to moram priznati: grofica de Pierfit...«

»Kaj pravite!«

»Grofica de Pierfit«, je ponovila Ivona. »Ali nemara poznate to ime?«

»Res... zdi se mi...« je delala Gilberta obotavljaje.

»Oh, če bi bilo to ime moje... kolika sreča! Premislite: Franc de Pierfit je star trideset let. Lep fant je, moram reči. Lase ima kostanjeve, brčice pokračene navzgor, oči pa gledajo, kakor da bi vas hotele požreti. A to je morda oseben vtis. Pleše imenitno in kramlja, da ne more bolje. Potoval je mnogo; še le pred tremi leti se je vrnil v Pariz. Bogat

je zelo, in nekoliko v sorodu s staro mamco... No, ali je to tisti, ki ga poznate vi?«

»Ne, to ni mogoče...« je zamrmrala Gilberta brez glasu, kakor da govori bolj sama sebi nego Ivoni.

»Kateraga ste torej poznali?«

»Nekega Pierfita, ki se je tudi imenoval vikonta...«

»In kje ste se srečali z njim?«

A, ne tega ni smela povedati, da ga je videla pri tisti Bobeti, ki poje paglavske pesmi.

»V neki hiši, kjer sem bila repetitorica. A ne! To ne more biti tisti. Vikont de Pierfit, ki sem ga jaz poznala, je bil popolnoma brez premoženja... o njem ni govoril nihče, da utegne postati poslanik. Prav narobe!«

»Kako narobe?«

»Vse ga je imelo za pustolovca. Saj vidite, da ne more biti drugega kakor podobnost imena... Oh, prav srečna sem, z vami vred.«

XLI.

Novo zaupanje.

Novica, ki jo je bila zaupala Ivona, je zmedla Gilberto v dno duše. Pierfitu, ki ga je spoznala ona, je bilo tudi ime Franc.

In zdaj se je spominjala tudi, da je bil začel povsem novo in zelo uspešno življenje, ko ga je videla po dolgem času zopet pri Bobeti. Prelevil se je bil in sleklet starega človeka. In ta izprememba se je morala začeti baš takrat, ko se je vrnil Pierfit po

Ivoninem zatrdilu z dolgega potovanja.

Kaj ji je bilo torej storiti?... Vsa se je preplašila:

»Bobeta mi je pravila same tako negotove stvari... ne da bi navedla le pri enem samem razkritju tudi imena prizadetih oseb ali mi podala le najmanjši podatek o času in kraju, kjer se je zgodilo! S tem se da samo obtožiti človeka, a dokazati mu ni mogoče ničesar — to ne vodi nikamor!«

Obupavala je.

Vest ji je velevala posvariti ljudi ki so bili zagazili v mrežo prevare, v aventuro, ki se mora izpremeniti nekega dne brez usmiljenja v obup in sramoto njih vseh...

Torej? Kako naj ravna?

Ah, vedela je, da bi bilo najboljši opozoriti Žaka in mu povedati vse, kar ve...

Toda on bi jo prašal takoj, kako je izvedela.

Morala bi mu torej priznati svoje zaupno znanje z Bobeto in vse ostalo — vse tisto, o čemer je bila obljubila grofu d'Ormoa molčanje. In baš ta izpoved, to priznanje pred Žakom je bilo tisto, česar se je bala najbolj.

Ah, da, zdaj je videla, kam vodi pomanjkanje odkritosrčnosti. Človek je preživel mučno dobo, ki se mu jo zdi ponižanje priznati, pa si izkuša dopovedati, da ne more roditi škodljivih posledic; zamolči jo, in glej, mahoma se zgažde pred izbiro:

Ako ne govoriš, zagrešiš ostudno, zakaj to pozno priznanje postane izvir gorja, mučnega presenečenja, očitkov in nemara celo sumnje!...

Gilberta je bila zelo nezadovoljna sama s seboj. Prišla je nazadnje do tega le zaključka:

»Obotvljati se ne smem nikakor. Pred vsem se moram prepričati, ali je res tisti. Nato — izvedeti natančno njegova zlodejstva, in potem — iti h grofu d'Ormoa, zakaj njemu edinemu se morem zaupati,« je dodala, majaje z glavo, »zame bo to bidek nauk!«

In z mučno potrlostjo si je ponovila:

»On mi je rekel... da. Žak mi je dejal tistega nepozabnega dne: — Ljubim vas preveč, da bi vam mogel lagati...«

»In jaz!...« je zaihtela s pritaženim glasom.

Ali je v resnici — kakor so že trdili nekateri — med zaljubljenici magnetična vez, ki jih drži celo takrat, kadar so oddaljeni drug od drugega?

Baš v tistem trenutku, ko so se obračale Gilbertine misli tesnobno k njemu, napram kateremu se je čutila krivo zaradi svoje nepopolne odkritosti — baš v tistem trenutku je začutil Žak v svoji sobi v Pušgškem dvorcu neodolivo potrebo, govoriti z materjo o oekletu svoje ljubezni

(Dalje.)

do sedaj vedno zapostavljeni. Slovenci storite svojo narodno dolžnost in prepričajte se, če niste morda izpuščeni iz liste V teh časih, ko izgubljajo gorilski Italijani svojo moč, je za nas važen vsak glas! Na delo za dosego pravic, katere moramo doseči po zakonu, da ne bomo trpeli sami!

Wieserjevi pajdasi so sklicali zopet za v soboto ob 8. uri zvečer shod »pri Treh kronah«. Že pred osmimi uro so se zbirali, pa ne samo Nemci, ampak tudi Slovenci. Slovenci so se zbrali pri »Maksu« in so potem skupno odšli k nemškemu shodu. Nemcev je bilo menda 18; Slovenci so imeli seveda večino. Precejšnje število Slovencev je čakalo zunaj. Slovenci so čakali, da Nemci pričnejo; a vse zaman; upali se niso. Politijski komisar, ki je prišel, je rešil Nemce iz zadrege; prepovedal jim je namreč shod. Nemci so se globoko oddahnil in so odšli kot kafe. Seveda so jim zapeli naši nekaj naših narodnih pesmi v slovo. — Pri tem se je izkazal tudi gospodar omejenega hotela. Zaletaval se je v Slovence ter jih javno žalil. Upamo, da ga bodo naši ljudje še dalje podpirali.

Vsi gorilski Nemci so torej ne upajo imeti niti enega javnega shoda, magari če jim pomaga tudi Kopač. Prišli smo daleč. Slovenci so se zbudili in organizirali in tvorijo sedaj močno falango, katere ne bodo tako hitro prebili sovražni! Čas je ugoden, železo je vroče, treba bo sklicati še en shod in napraviti konec enkrat tem skandaloznim razmeram na naši državni železnici. Nemci so začeli trepetati, začeli so se nas bati... kmalu nas bodo začeli prositi; ali, mi bodimo neizprosni, ne dajmo se slepiti od pogubonosnih siren; zakaj ti, ki bodo prosili so je prisilno prijazni z nami. To so le na zunanji drugačni; v njihovih srcih pa je nagro-

madeno še večje sovraštvo do nas in šele potem bi pel bič po naših hrbtih. Torej Slovenci, ne dajte se preslepiti, železo je vroče, boj je pričet, bojujmo se naprej do zmage, do popolne zmage.

Wieserjeva karikatura je imela čudovit učinek. Takoj je bil »Dan« v Gorici popolnoma razprodan, dastavno smo ga poslali dosti več kot navadno. Lepo je bilo videti ljudi, ki so se gnetli po trafikah, da dobijo list. »Dan«, ki pride v Gorico šele okoli poldne, je zmanikal že takoj popoldne. Na državni postaji se ga je prodalo v eni sami uri vsega, to je 80 števil in prav lahko bi se ga prodalo še enkrat toliko. Ljudje se niso zlepa tako nasmejali, kakor so se ob tej priliki. — Nekateri so pesemco o Wieserju tudi komponirali in kmalu se bo razlegala ta pesem po Gorici. Drugi Slovenci pa težko pričakujejo kakšnega nemškega shoda, hočejo namreč zapeti; bo vsaj kaj smeha na takih prireditvah. — Tudi kos na postaji se mora naučiti to pesemco, da jo zapoje vrlemu načelniku v slovo.

Kakor burja, tako se je razširila novica o Wieserjevi karikaturi po Gorici, kakor mrzli piš je prišla tudi do Wieserja. Takoj je šel tisk in kupit »Dan«. Nekateri pravijo, da si je brke izruval od same jeze, ko se je zagledal... tudi se ne ve, kaj je s tisto številko »Dneva«. — Res čudno se stori človeku pri srcu, ko vidi pred sabo svojo žalostno bodočnost, kajpada, gospod Wieser.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Gorici se prično prihodnji izpiti usposobljenja v ponedeljek, dne 10. novembra t. l. Pravilno opremljene prošnje je predložiti predpisanim potem pravočasno, tako da bodo vsaj do dne 31. oktobra t. l. v rokah ravnateljstva.

Napoved vojne.

Med tem je bil Jork 8. jan. imenovan za guvernerja Vstočne Prusije in je zbiral armado. Dne 5. febr. se je v dež. zboru sklenilo, da se pokliče pod orožje deželna bramba t. l. vi može od 17. do 40. leta.

Kralj pa se je še vedno bal o negotovosti in šele, ko so Rusi pod generalom Wittensteinom prišli v Berlin, je izdal Friderik dne 17. marca svoj znani oklic na pruski narod, pod naslovom: An mein Volk. (Sestavljen je bil že 3. febr.) Po dogovoru je morala Prusija postaviti 80.000 mož, Rusi pa 150.000 mož. Glavni poveljnik te armade je bil slavni ruski general Kutuzov, ki je prejšnje leto v Rusiji zmagal nad Napoleonom. Severno del vojske je vodil gen. Wittgenstein, južnemu pa je zapovedoval Blücher.

Vrhovni poveljnik francoskih čet v nemških pokrajinah je bil podkralj Evgen. Ker ni imel dovolj čet, ko je vojna izbruhnila, se je moral umakniti za Labo. Napoleon pa je kmalu spoznal, da je stvar resna. Zato je poslal podkralja Evgena k južni armadi v Italijo, da zavaruje Ilirijo — sam pa se je z novo armado 400.000 mož, večinoma mladih vojakov koncem aprila pojavil na nemških tleh. Odločilni boj se je začel.

Med tem je dne 28. aprila umrl v Buncavi stari polkovodec Kutuzov. Za njim je postal Wittgenstein vrhovni poveljnik.

Prve bitke. — Napoleon zmaguje. — Premirje.

Napoleon je moral razdeliti svojo armado na dolgo črto, poleg tega je moral pustiti v posameznih trdnjavah posadke — tako je bil bol otežkočen. Toda izkazal se je starega zmagovalca. Zmagal je takoj v prvih bojih. Po zmagah pri Grosgraschenu in Lützen (dne 1. maja) in pozneje pri Budišinu (20. maja) je zapodil sovražnike iz Saškega in zasedel Vratislavo.

Zavezniki so bili v težkem položaju. Poziv na rensko zvezo, da naj se jim pridruži, je ostal brez uspeha. (renski knezi so se bali Napoleona, kakor pruski kralji). Nastala je med njimi nesloga, drug drugega so dolžili neuspeha. Car in pruski kralj sta svojo igro izgubila.

Rešila ju je Avstrija. Pruski kralj je že preje vedel, da brez Avstrije ni mogočen uspešen boj. Zato sta zaveznika Prus in Rus povabila Avstrijo, da naj se njima pridruži.

Avstrija pa še ni bila pripravljena in končno je bil Napoleon zet avstr. cesarja. Napoleon pa je tudi zal primerno ceniti avstrijsko neutralnost. Avstrija je torej posredovala med nasprotniki. Dne 9. junija se je v Plawitzu sklenilo premirje do 20. jul., ki pa se je pozneje podaljšalo do 10. avgusta.

Za Napoleona je bilo to premirje usodno; kajti njegovi nasprotniki so s tem dobili čas, da so se pripravili. Zaveznika sta med tem pridobila novih čet od Švedov in denarij od Angležev.

»Hrvat« sedaj redno piše za Albance in psiše Srbe, da so si upali Albance ukrotiti, češ, da se za kulturni narod to ne spodobi. Res, čudnim listom je izrekel Pejev svojo pohvalo.

Nemški listi so z velikim zadovoljstvom bilježili vesti o sporu med Grško in Srbijo, ki se baje niste mogli sporazumeti o mejah. Upali so, da pride do sovražnosti med obeh državama. Prazno upanje! Sedaj je Grška pristala na srbsko stališče in meje so urejene tako, da dobi Srbija celi Gjevgijski okraj in tudi meje pod Bitoljem so urejene. Zveza med obema državama je prav trdna v veliko jezo Bolgarov in bolgarskih prijateljev.

Nele med Grško in Srbijo obstajajo prijateljski odnosi, temveč tudi med Srbijo in Rumunijo so razmere zelo dobre. Od vseh strani se dela na to, da se ustvarijo ožje ekonomske zveze med obema državama. V to svrhu se v Srbiji že mudi rumunski izvedenec Alfred Ginter.

Razlika. Očividec nam poroča: Bil sem t dni v Beogradu in sem si ogledal mesto in okolico. Prišel sem tja ravno, ko so bili vojaki zopet klicani pod orožje za obrambo proti Albancem. V Srbiji ne kličejo vsakega posebej, ampak razpošljejo plakate po mestu in po deželi — in vsi pridejo. Vsak ve, da je njegova dolžnost, da gre braniti domovino. (Pri nas bi se jih menda malo odzvalo.) Prišel sem tudi na t. zv. dirkališče, kjer se shajajo novinci oz. se zglasujejo došli vojaki. Tu sem videl lepe prizore? Vsi ti vojaki se zavedajo svoje dolžnosti in zdi se jim naravno, da gredo na vojno. Videl sem vojaka, ki mu je manjkalo na roki troje prstov. Poveljnik mu je rekel, da mu ni treba iti na vojno, toda vojak ga je zavrnil, da hoče iti proti Bolgarom, da jim povrne kar so mu naredili. Hotel je torej masševati svoje tri prste. Enako je bilo mnogo drugih vojakov, ki se jim je videlo, da so komaj dobro pozdravili rane iz zadnje vojne in so šli navdušeno v nov boj. Na dirkališču je bilo tudi mnogo žensk in niti ene solze. Niti ena od teh mater, sester, žen, zaročenk itd. ni jokala — ker kliče junaka domovino. Čez nekaj dni pa sem se vozil domov in ko smo se bližali kranjski meji, je bilo na neki postaji vse polno ljudi. Radovedno sem gledal, kaj se je zgodilo. Obsuli so vlak in ženske so jokale, in se poslavljale... Kaj je bilo? Pet rekrutov! In toliko joki! Tam pa cela armada in nobene solze. To je res lepa razlika.

O sedanjih gospodarskih razmerah v Srbiji je nam sporočil g. S., ki se je ravnokar vrnil iz Beograda, da so skrajno neugodne in da je treba našim ljudem resno odsvetovati, da ne silijo sedaj na Balkan. »Dan« je že itak pisal, da pred pomladjo ni misliti na kako zboljšanje, enako je »Slov. klub« odločno odsvetoval vsakemu, da bi sedaj odšel na Balkan za kruhom. Upamo, da bodo ti nasveti pomagali. Delo se seveda končno dobi, toda plača je zelo nizka — mnogo slabša nego pri nas, življenjske razmere pa so sedaj zelo drage. Isto velja glede ženskih služb. Službe so za deklet, služkinje, natakarice itd. Toda plača je majhna. To-liko v pojasnilo, da si ne bo kdo delal preveč obljub.

Kanija gre v Meksiko. Kanija, znameniti šef literarnega urada v avstro-ogrskem zunanjem ministrstvu in »desna roka« še znamenitejšega voditelja tega ministrstva, grofa Berchtolda, je bil za svoje neumnost, ki jih je zagrešil povodom balkanske krize, že odklikovan z visokim redom, gre za poslanika v Meksiko, da bo tam zastopal interese monarhije. Može torej za vse svoje budalosti, ki jih je napravil in za vsi škodo, ki jo ima država od njegovega dosedanjega delovanja, dobil lepo nagrado in sedaj vsaj vemo, kaj se zahteva od človeka, ako hoče v Avstriji narediti karijero: plavo kri mora imeti (to je prvi in glavni pogoj!) primerno neumen in neroden mora biti in državi mora provzročiti primerno škodo. Srečna Avstrija!

Isa Boljetinac prosi za pomiloščenje. Znameniti Isa Boljetinac je prišel živ v Skader, kjer se je obrnil na angleškega konzula, da bi ta posredoval pri srbski vladi, da bi ga pomiloštila. Isa je namreč srbski podanik, ali je zbežal s Kosovega prednoga ga je srbska armada zavezala in je postal celo albanski vojni minister in kot tak, je napadel na Srbijo, ker si je domišljal, da jo bo premagal in ji iztrgal Kosovo, kjer se nahajajo velika njegova posestva. Sedaj, ko so Srbi prekržili njegove načrte, mu je pa hudo ro posestvih, ter pa ve, da pride pred vojno sodišče ako se vrne, prosi za pomiloščenje in obljubil, da bo v bodoče priden in tako krótak, da bo zbral iz rok srbskih orožnikov. Pa ne bo nič iz tega. Srbska vlada ni tako neumna, da bi pomiloštila tega razbojnika, ki ima na svoji vesti toliko srbskih duš. In

tako pride Isa Boljetinac, ako se vrne pred vojno sodišče in bo obesen, ako se pa ne vrne, izgubi svoja velika posestva, ker srbska vlada je razglasila, da izgubijo svoja posestva vsi begunci, ki se pravočasno ne vrnejo na svoja domovja. Tako ne preostane Isi Boljetincu drugo kot da ostane albanski vojni minister, posebno ker si v tej lastnosti lahko pripo- novo premoženje.

»Österreichs illustrierte Zeitung«, ki izhaja na Dunaju zato, da propagira avstrijski patriotizem in militarizem, se zavzema, seveda, z vso vmeno tudi za Albance, za resnico ji pa ni ravno veliko. Nedavno je objavila sliko Debra, zraven pa nekoga mladega Albanca, za katerega pravi, da je — voditelj Albancev Isa Boljetinac. To pa ni res, ker Isa je že star dedec, oni mladenič je pa njegov sin, ki na stroške avstrijskih davkoplačevalcev v Avstriji »študira«. Ko je bil namreč stari Boljetinac preteklo zimo v Avstriji, je vzel sabo tudi dva svoja sinova, ki sta Berchtoldu tako ugajala, da ju je dal »študirati«. Veliko, seveda, ne bosta študirala, ker za take reči ni Arnaut, malo brati in pisati se bosta morda naučila in malo nemško, potem se pa vrneta kot popolnoma »kulturna« človeka v Albanijo in postaneta ministra. Ako se pa albanska država ne bo mogla ustanoviti, pošljejo morda enega Isinih sinov za deželnega predsednika (valijo) kranjskega vilajeta, ko odide Schwarz v zasluženi pokoj. Plemiča sta oba, saj jih nemški listi dosledno imenujejo von Boletini in nobene ovire ne bo za tako imenovanje, posebno ker se klerikalci temu gotovo ne bi upirali. Le počakajmo malo, vse se še lahko zgodi! Zanimivo je, da si je zgoraj imenovani dunajski list dovolil preteklo zimo grd falzifikat. Belgrajski »Pijemont« je namreč priobčil sliko srbskih vojakov, razmesarjenih po Arnautih. »Öst. illust. Ztg.« je hitro ukradla to sliko in jo priobčila, all napisala je, da slika prikazuje — Arnaute, ki so jih Srbi masakrirali — četudi se je lepo videlo, da so ti Arnauti oblečeni v srbske uniforme! Nasti Svabi so, seveda, tako zabili, da tega niso zapazili, obžalovali so uboge Arnaute, ki jih »srbski divjaki« tako mesarijo, bilo je pa, seveda, ravno narobe. In take nezanesljive liste tudi naše občinstvo tako rado čita!

Za nesramen napad v nedeljski številki »Edinosti« delamo odgovorno »Pol. društvo Edinost«. Pod našo čast je, da bi se pripravili z ljudmi, o katerih časnikarski časti in značajnosti smo že svoj čas pisali. Uredništvo »Dneva«.

»Edinost« in »Slovenec« sta se končno našla v skupnem napadu na »Dan«. »Edinost« je končno našla primerno družbo. Čestitamo!

Johanca, ljubljanski škof in »Slovenec«. Doktor Johančinih »čudežev« ni razkril izvošček, toliko časa je »Slovenec« molčal in ni prav nič pisal o babjeverstvu. Šele sedaj, ko je švindel klerikalne pomagavke Johance razkrit, šele sedaj je prišel »Slovenec« list, vnet za vse lepo in blago in napisal besedo o babjeverstvu tistih trum, ki so hodili s svojimi pastirji gledat krvavljenje Vodiške Johance. Radovedni smo, če se njegove besede nanašajo tudi na vrhovnega pastirja škofa Bonaventuro, ki je bil menda tudi med romarji.

Johanca je imela protekcijo. Vsed teh besed je bil »Slovenec« zadnjič prav zelo hud češ, mi smo že od začetka svarili. Hinačci. Če ste svarili, zakaj pa niste vi vsemogočni v kranjski deželi dosegli to, da bi bila Johanca izgnana iz farovaja vodiškega župnika? Zakaj? Odgovorite, zakaj je škof dovolil, da se je švindel vršil v župnišču? Malo spoštovanja imate pred vero, ker puščate, da se jo vbrizgava v surdečo telečjo kri.

»Johanca s telečjo krvjo« je igrala že preje »svetnico« in sicer na Sušaku in Trsatu. Baje se ji je tam prikazala večkrat Marija, pa tudi nekoč, ko je nekdo pljunil hostijo v nek grobovje, se je zgodil »velik čudež«. Johanca ni bila vredna pobrati te hostije, zato ji je ista skočila, kar sama na mašno knjižico, na kateri jo je potem odnesla v cerkev. »Sveta Johanca« je bila sploh jako dobro zapisana pri patrih na Trsatu, seveda prišlo je dosti vernikov, ki so prišli s seboj tudi dosti denarcev. Sedaj ko je Johanca, namesto v altar, prišla za španske gardine, pričakujemo, da se zgodi zopet kakšen čudež. Menda je že vedel Šusteršič zakaj se je zanjo potegnil v deželnem zboru.

Nemci proti slovenski šoli v Kočevju. Poročali smo že o zahtevi slovenskih starišev v Kočevju, da se ustanovi v Kočevju slovenska šola za otroke. Za Nemce je na Kranjskem glede šol tako dobro preskrbljeno, da se nimajo pritoževati. Ko pa Slovenci v Kočevju zahtevajo zase svojo šolo, so se vrgli Nemci na

Stoletnica francoskih bojev na Slovenskem.

BITKA PRI LIPSKEM.

(V dneh 16. do 18. okt. 1813.)

Jutri se začno velike slavnosti v spomin stoletnice velike bitke, ki se imenuje bitka narodov. Tako so jo naslovili zgodovinarji. Nemci slave ta dan kot dan zmage nad francoskim nasiljem, kot dan osvobodjenja. Nam ta bitka pomeni skoraj ravno nasprotno, kajti ravno v teh t. zv. osvobodilnih vojnah proti Napoleonu je vzrastel nemški narodni duh, ki se je v preteklem stoletju povzpelo do vrhunca in je začel boj za svetovno nadvlado pangermanizma. Zato bomo mi slavili spomin »bitke narodov« z drugačnimi občutki, nego Nemci.

V preteklih dneh smo podali popis bojev v naši Iliriji. Ko se je bojevala bitka pri Lipskem, je bil Napoleon samo še po imenu kralj Ilirije, kajti med tem je njegova Ilirija, že padla v sovražnikove roke in podkralj Evgen se je že umaknil na italijanska tla.

Napoleon je Ilirijo visoko cenil. Pesnik Vodnik, ki je zapel slavnostno pesem: »Ilirija oživljena« je položil v usta zmagovalca besede:

»Ilirija prstan
Evropini bo...

Ilirija je torej imela biti vez med severom in jugom, med vzhodom in zapadom.

Napoleon pa je tudi skrbel za svojo »Ilirijo«. Marljiva roka Francosov se je še tako dolgo poznala; ko je čez več let potoval cesar Franc po Dalmaciji, in so mu na vprašanje, kdo je naredil to in ono cesto, to in ono stavbo, uradniki vedno odgovarjali: »Francozi«, je vskliknil: »Škoda, da niso Francozi dalje časa tu ostali«.

Francozi pa so imeli tudi smisel za kulturo — in moremo dobi ilirski imenovati naš najlepši čas od dobe reformacije. Kdo ve, kako bi se bila Ilirija razvila, ako bi bili Francozi dalje časa v nji ostali.

Zato ima za nas bitka pri Lipskem drug pomen nego za druge narode.

Začetek leta 1813.

Ako hočemo bitko pri Lipskem prav razumeti moramo na kratko omeniti glavne dogodke l. 1813.

Lansko leto je prinesel »Dan« popis Napoleonovega pohoda na Rusko. Velika Napoleonova armada je bila uničena. Od polmilijske armade — je ostalo 400.000 najboljših starih izurjenih vojakov, mrtvih, ujetih in ranjenih na ruskih tleh. Astalo mu je samo levo krilo Macdonaldovo

30000 mož (med njimi 20.000 Prusov pod poveljstvom gen. Jorka) in desno krilo Schwarzenbergovo (35.000 mož, po večini Avstrijcev). Avstrija in Prusi so šli namreč deloma kot zavezniki, deloma primorani z Napoleonom proti Rusiji.

Ruski car Aleksander je bil torej zmagovalec nad Napoleonom. Še več: smatrali so ga za osvoboditelja Evrope.

Toda tudi ruska armada je v vojni mogo trpela. Od 200.000 mož, ki so zasledovali umikajočo se Napoleonovo armado, jih je le 20.000 prišlo do meje. Zato se je Kutuzov ustavil s svojimi četami ob Visli in je predlagal carju, naj pripoji Vstočno Prusijo k svojemu velikemu carstvu.

Aleksander se je odločil za boj proti Napoleonu. Njegova ruska duša je bila globoko užaljena — kajti Napoleon je zažgal sveto Moskvo in oskrnil Kreml.

Aleksander pa je potreboval zaveznikov, predvsem pa pruskega kralja, ki je bil doslej Napoleonov vazal. To je bilo tem važnejše, ker so bili Poljaki na strani Napoleona.

Pruski kralj Friderik pa je bil boječ in neodločen človek. Po porazih pri Jeni in Auerstädu (l. 1807 in 1808) je preveč čutil silno Napoleonovo pest, da bi se upal nastopiti proti njemu.

Počasi so ga svetovalci pridobili, da se je začel pripravljati skrivoma na vojno.

Ko je pruki general Jork videl, da je velika francoska armada uničena in da Napoleon ne bo tako hitro mogel postaviti na noge nove armade — je sklenil dne 30. dec. 1812 na svojo pest z ruskim generalom Diebičem dogovor, da ostaneta neutralna, dokler se kralj ne odloči. Ta korak so pruski vojaški krogi z navdušenjem pozdravili. Ob enem je pisal Jork na kralja pismo, naj se odloči za vojno češ: sedaj je prišel čas. Kralj pa se je še vedno bal Napoleona, Napoleon se je tudi razjel za radji Jorka in je zapovedal kralju, da ga odpusti. Jork pa se za to ni zme-nil. Imel je 12.000 vojakov pod seboj in po vsej deželi so se že zbirali prostovolci in brambovci.

Kralj je tolažil Napoleona — obenem pa se je dogovarjal s carjem. Da se izogne francoski kontroli, je odšel v Vratislavo, kjer je sklenil s carjem pri Kalšu (27. febr.) dogovor, da ne odneha prei od vojne, dokler se zopet ne razširi obseg ruske države.

Poslednji dnevi Pompeja

po romanu Ed. Bulwerja. 5 dejanj. — Šolski mladini dostopno. Predstave ob 3, 5, 7, 9, v nedeljo ob pol 11, 2., 4., 6., 8., 10. Zvišane cene: 1,90, 1,60, 1,30, 1,—, —60. — Dljaki znižane cene.

Dnevni pregled.

Pred deželnozborskimi volitvami. Dne 1. decembra t. l. se vrše volitve poslancev iz splošnega volilskega razreda; 9. dec. t. l. volitve poslancev iz volilskega razreda kmetskih občin; 16. dec. t. l. volitve poslancev iz volilskega razreda mest in trgov.

Kaj pa Črnagora misli? Kakor se vidi, kupa trpljenja črnogorskega naroda še ni napolnjena. Ni dovolj, da je izkrvavel pod Tarabošem in Skadrom, sedaj mu hoče, kakor poročajo ne dementirane vesti, kralj nakopati na glavo še avstrijske oficirje in biokrate, katere namerava poklicati v črnogorsko službo. S. Srbijo je črnogorska vlada prekinila pogajanja v ureditvi medsebojnih odnosih, odnosih dveh srbskih držav; z Avstrijo pa išče Nikola zvez. Čimdalj lepše! Od Nastiča, preko skaderske afere, do zveze z Avstrijo po letu 1912. in 13.

Listi, ki »služijo slovanski stvarli«. Med liste, ki na Slovenskem in Hrvaškem služijo slovanski stvari je Bolgar Pejev v neki številki bolgarske »Mira« in z njim vred tudi »Slovenec«, uvrstil poleg »Hrvatske« tudi »Hrvat«, list stranke prava. Nas Pejev ni pohvalil. In smo prav vseli radi tega, da nas ni počastil s tistimi simpatijami kot »Slovenec« in »Hrvat«. Kako služi »Hrvat« slovanski stvari naj pokaže dejstvo, da

protiagitacijo in so skušali dobiti kupljene ljudi, ki pobirajo med Slovenci podpisne proti slovenski šoli, češ da Slovenci ne marajo slovenske šole. To je razbodbena »Graški Tgb.« v svet kot obupen boj Kočevcev. Povemo, da jim to ne bo pomagalo. Slovenskim starišem pa kliče: Zavedajte se svoje svete narodne dolžnosti. Slovenski otrok spada v slovensko šolo!

Nečuvjen napad na našo CM. šolsko družbo je izšel v »Dol. Novicah«. Napisal ga je baje neki dr. Ogrizek, koncipijent dr. Žitka. Očita družbi, »da propagira nevero in nemoralnost«. Ta napad zasluži le en odgovor: Kdor je pošten Slovenec, naj nemudoma vrne »Dol. Novice«. Z dr. Ogrizkom se pa jutri pomeni.

Turisti pozor! Lovsko vodstvo kneza Windisch-Graetza v Kamniku naznanja Slovenskemu Planinskemu društvu, da se vrši od dne 16. do 24. t. m. v Kamniški Bistrici velik lov na divje koze. Vsled tega naj obiskovalci naših planin te dneve opuste hojo po teh hribih, ker bi bil vsak od lovskih uslužbencev zavržen, da se ne pripeti kakšna nesreča.

Se enkrat k nesreči v Litiji. Naš prvi poročevalec o nesreči v Litiji nam poroča, da je prišlo pomotoma v poročilo to, da ni bilo zdravnika k ponesrečenemu, kajti zdravnik je res takoj prišel. Resnica pa je, da se ni nič drugega odredilo nego, da naj ponesrečenka leži v čakalnici, češ da itak ni nikakega upanja. Tako je ležala celih 8. ur namesto da bi jo s prvimi vlakom peljali v Ljubljano. Resnica je tudi, da ob 8. jutraj ni imela nikake obveze na glavi in je bilo na nji vse polno strjene krvi. Dlh je imela ob 8. zj. še zelo močan. Res je, da je bilo njeno stanje brezupno — grajati smo hoteli le to, da se ji ni olajšalo trpljenje v zadnjih trenutkih. Toliko v pojasnilo k našemu poročilu.

Roparski umor. V nedeljo jutraj se je pripetil v Zmuncu v Poljanski dolini roparski umor, grozen in predrzen. Na samotni ob deželni cesti stoji gostilnica in trgovina pri »Jurju«. Gostilničarka je Marij. Krajnik, ki gospodinja svojemu bratu Matevžu Dolencu. Preteklo nedeljo je bila sama doma s svojim petletnim sinom. Okrog pol sedmih je prišel v Jurjevo gostilno človek in je zavlil v kuhinjo. Tam je rekel fantiču naj gre v sobo. Deček je šel. Ko pa se je vrnil, je našel svojo mater v mlakavi krvi. Neznane je umoril njegovo mater. Morilec je udaril Krajnikovo po glavi s težkim orodjem, najbrže s sekuro. Nesrečnica je dobila tri smrtonosne udarce po glavi. Ti so bili tako močni, da so se videli možgani. Morilec je po zločinu pobral iz prodajalne denar okrog 90 K in tri škatle cigaret, nakar je pobegnil. Umor se je vršil hitro in tiho, tako da ni slišal ničesar niti deček niti umrle teta, ki stanuje v posebni sobi pod gostilno. Ropar, ki ga ni videl nihče, dasi so ljudje šli k maši, je izginil v grmovje. To sled sta našla psa g. Toplikarja, ki je prišel z njima na mesto umora. Morilec bo prišel kmalu pravici v roke.

Ogenj. Preteklo soboto dopoldne je izbruhnil ogenj pri posestniku Lenčku v Dvorski vasi pri Radovljici. Pogorelo je vse. Požarne brambe so prišle prepozno. Škoda je velika, zavarovalnina majhna, 600 kron. Žažgal je otrok, ki se je igral z vžigalicami.

Bauernschreck. V štajerskem gorovju se je baje posrečilo ustreliti eno izmed divjih zveri, bil je leopard.

Vlak se v reko prevrnil. Na amurski železnici na Ruskem se je prevrnil vlak v reko. Strojevodja, kurjač in štirje železničarji so mrtvi, več jih je pa ranjenih.

»Poslednji dnevi Pompejev« v Kino »Idealu«. O tem filmu piše dunajska Kino Rundschau med drugim: Film sam je učinkovito izborno, ne samo kar se tiče izvirnega igranja, nego tudi glede na enako lepo, kakor impozantno Jono gdč. Eugenijo Floro, ter izborno dobrega Eugenioja. Pohvaliti je tudi odlično in popolnoma na višku stječo režijo. Izrabljene ogromne materialne, dekorativne sredstev, pokrajinske karakterizacije in zgodovine, je v tem filmu posebno uspelo. Občinstvo in časopisje, oba sta bila polna priznanja in hvale. Najodličnejši listi so temu filmu posvetili izredno pozornost. Ta film se bode predvajal od jutri 17. do četrtega 23. oktobra. — Predstave vsak dan ob 3., 5., 7., 9., v nedeljo ob 10¹/₂, 2., 4., 6., 8., 10. Cene zvišane.

Ljubljana.

— Za prih. teden bo prinesel »Dan« šaljivo pesem o vodiških čudežih in o Johanci s primernimi slikami. Naročite se pravočasno na »Dan«.

— Kaj se zdi klerikalcem kazni vredno. Kakor se sliši iz orisilne de-

lavnice in od klerikalnih matadorjev se v Bučarjevi disciplinarni preiskavi pripisuje še neka točka za kazeno, namreč da se pajdaši z Ljubljano. Tako torej preiskuje klerikalni deželni odbor človeka, ki se poteguje za poštenje zakona, mesto da bi prijel krivca, ki je hotel zapeljati njegovo ženo. Sedaj pa nastane vprašanje, ali je slavni klerikalni deželni odbor pazniku Bučarju prei prepovaldal z Ljubljano govoriti, predno se je proti njemu vpeljala disciplinarna preiskava, ali ne? Čudno je? Od kod imajo naši brezvestni klerikalci toliko strahu in bojazni pred Ljubljano, ki je skozinsko vester in pošten človek, ki daleč nadkriljuje v tem ohole klerikalce. Pa ne morda, da bi jih vest pekla, ker so ga na tak brezusmiljen način poglaj iz službe, in uničili eksistenco njemu in njegovi družini, ter ga oropali za celih 8 let službene dobe, samo zato ker je čital napredne časopise, namesto »Slovenca«. Res slabo vest mora imeti klerikalni deželni odbor napram Ljubljani. Čudno, da še dnevnega povečanja ne izda na svoje podrejene uslužbence, posebno pa še na prisilnične paznike, da jim prepove z Ljubljano izpregovoriti kako besedico, sicer pride sleherni v disciplinarno preiskavo in končno še ob službo. To se godi pod sedanjim klerikalno komando! Klerikalni uslužbenci niti s svojimi znanci ne bodo smeli več obče-ovati.

Gorečnost dušnega pastirja ali delovanje šentpeterskega župnika. Te dni se je zglasil pri nas neki mož iz Dolenjske in je nam med raznimi drugimi novicami povedal tudi par stvari o novem šentpeterskem župniku, bivšem vrhniškem kaplanu. Kmalu, ko je prišel ta gospod na novo faro, je oznanil, da morajo starši vsak krst po šolskih otrocih naprej naznaniti, ker ne bo čakal vedno doma, da bi krstil, kadar se bo komu zdelo. Da ima mož resne namene, je pokazal na dan kat. shoda. Po prvi maši so prinesli botri otroka k krstu, on pa pravi, da mora iti v Ljubljano in da naj v sredo pridejo. V sredo pridejo drugi botri, župnik pa je imel ravno zaprežene nove konje, da jih poskusi, in pravi, da nima časa, naj pridejo drugi dan. Boter je bil tako jezen, da je šel v gostilno kjer je zabil 10 K in tako ohladil svojo jezo nad župnikom. Najlepše pa je bilo zadnji nedeljo. Pride v faro župnik iz hribov. »Krst imamo« pravi ponižno. »Zakaj pa niste prišli prej povedati«, pravi župnik, danes grem v Ljubljano. Pridite jutri, ali ga pa v mesto nesite«. »Saj ga tudi bom« pravi boter, najame voz in se peše v Novo mesto. Tam pa so se kapiteljski gospodje čudili, zakaj ni hotel župnik krstiti. Šel je spremit nekega profesorja iz škof. zavodov. Ta mu je baje prigovarjal, naj krsti — župnik je rekel: nalašč ne. Tako postopajo gospodje z ljudmi, ki imajo več kot eno uro hoda do cerkve. Počasi se bodo že kmetje izpametovali.

O tobačni tovarni ste priobčili v eni zadnjih številki notico, v kateri se dopisnik iste leži, da se v imenovani tovarni zaposljujejo mestna dekleta. Z delavkami tobačne tovarne spravlja v zvezo absolutne trgovskih tečajev, ter pravi, da istih nad 400 čaka še službe. Število absolutne je pa jako pretirano, kajti v zadnjih dveh letih je absolviralo slovenske trgovske tečaje samo okroglo 230 gojenk. Število prejšnjih let je približno enako visoko, torej bi po mnenju dopisnika niti ena od zadnjih 3 let ne dobila službe. — Da v resnici na službe ne čaka toliko deklet, kaže slučaj, v katerem so se za razpisano mesto kontoristke ponudile samo 3 dekleta. — Največjo krivdo na tem, da pa ne pride naš trgovsko naobraženi naraščaj (obeh spolov) do kruha, leži v tem, ker slovenski trgovci svojim firmam dopisujejo izključno samo nemško. Znan je slučaj, da slov. trgovec niti na željo firme, pri kateri kupuje stvari je blago, ne dopisuje v slovenskem jeziku; dalje, da se dva slovenska trgovca medsebojno poslužujeta samo nemške korespondence. Pretežno večina sloven. trgovcev greši na tem. Dosti jih je, ki zabavljajo in vpiljejo: »Svoji k svojim«, ako pa človek stopi v njegov kontoar, vidi: knjigovodstvo nemško, korespondenca nemška, obveščanje z osebnim nemško, označbe nemške itd. — Slovenski trgovci naj se emancipirajo, ter dopisujejo firmam samo slovensko; pomislijo naj, da si bo dotična prisiljena oskrbeti slovensko pisarniško moč! — H koncu naj omenim še, da ako bo nadprodukcija še tako velika, dekleta, ki so absolvirale meščansko šolo in trgovski tečaj, prav gotovo ne bodo šle v tobačno tovarno, ker za to delo zadostuje manjša izobrazba.

— Sliko »svetnice« Johance iz Vodice priobči »Slovenski Ilustrovani Tednik«.

— **Zadnji dan** je danes odprta sokolska razstava v »Nar. Domu«. Naj nihče ne zamudi, da si jo ogleda. Razstava se zapre ob 7. zvečer.

— **Na koncertu »Glasbene Matice«** v torek dne 21. oktobra t. l. bo koncertna pevka g. Pavla Lovsetova pela sledeče pesmi: O. Dev: Kanglica; Prochaska: Poslednja noč; Dr. G. Krek: Ali veš?; A. Lajovic: Kaj bi le gledal?; Straus: Pomladni glasi; Cornelius: Pojdi z mano!; dr. G. Krek: Zapra so njena okenca; Jos. Pavčič: Padale so cvetne sanje; A. Lajovic: Pesem o tkalcu in E. Adamič: Jezdec. Iz tega se razvidi, kako bogata je njena izbira točk in da so zastopani po večini najmodernejši slovenski skladatelji s skladbami najlepše in najresnejše vrednosti. Pesmi bo na klavirju spremljal naš odlični koncertni pianist Anton Trost.

— **Pogovor na trgu.** A: »Oh, kako je to čudno, da Bog tako govorjenje pripusti!« pritoževala se je na trgu častitljiva častilka dr. Krekova. »Oh, to je čudno, da Bog pripusti čez g. dr. Kreka kaj takega govoriti!« B: »Nam se pa čudno zdi.« odgovori druga kuharica, »da je Bog pripustil, da je dr. Krek kaj takega delal.«

— **Trgovski koledar za leto 1914** je izšel, ter ima naslednjo vsebino: Slovensko trgovsko društvo »Merkur« in odbor, posredovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin spisov, računov itd., poštne določbe, obrestne tabele, tabela za razredčenje alkohola, tabela za preračunavanje alkohola iz kilogramov v litre, mero za sukno, uteži, dolgotrajna mera, kovani denar raznih držav, preračunovalne tabele, tabela za preračunavanje domačega in tujega denarja, tabela za izračunavanje dni od enega datuma do drugega, preračunavanje amitet in sestavljanje amortizacijskih načrtov, amortizacijski načrti, amitetni faktorji, užitniška tarifa za meso in vino izven zaprtih krajev, tabela za osebne dohodnine, vojaška taksa, pokojninski zakon za zasebne uslužbence, samostojno izvrševanje trgovinskih obrtov, trgovina z mešanim, špecerijskim, kolonialnim in materialnim blagom, izpregled (dispenza) sposobnostnega dokaza, prodaja storjene obleke in čevljev, dopustnost trgovskega potovanja, prodaja žganih opojnih pijač na drobno, zapiranje in odpiranje trgovin v Ljubljani, Spodnja in Zgornja Šiška, v Vodmatu, na Selu, v Mostah in na Glincah, delovni čas v trafikah in zapirane trafike, nedeljski počitek v trgovskih obrtih na Kranjskem, delovni čas trgovskih uslužbencev in zapiranje trgovin, ugodnosti na železnica za trgovske potnike, ki imajo kovčke z vzorci, kako se dobiva davka prosti bencin. Letošnji koledar se odlikuje po obširni in izborni vsebini tako, da je vreden sovrstnik dosedaj izišlih koledarjev društva »Merkur«. Koledar prav toplo priporočamo občinstvu, posebno pa slovenskemu trgovstvu. Koledar je uredil gosp. dr. Rudolf Marn. Cena mu je s poštnino vred 1 K 20 v.

— **Mestna zastavljalnica ljubljanska** naznanja, da v četrtek dne 16. t. m. radi popravi v uradu ne bo poslovala.

— **Ker je bil pijan,** je padel na cesto in v pijanosti na nji zaspal večerajšnji noč Jerinov hlapec iz Trnovca. Postal si je torej sredi ceste blizu Kunškove dragonske vojašnice v Trnovem. Ker je bila noč hladna, se je bilo bati, da se ne bi pijani hlapec sredi ceste preveč premrazil in pomnil svojo pijanost vse svoje žive dni. Poskrbela sta za pijanca dva nočna hodeca, ki sta slučaj naznanila policiji. Ta je spravila možakarja na samotež voziček in ga odpeljala na stražnico. Pijanega hlapca, ki se je pri padcu potokel po glavi in bil ves krvav, so na stražnici oprali in telefonično poklicali rešilni voz, ki ga je odpeljal v bolnico.

— **Umrli so v Ljubljani:** Bojan Koren, sin c. kr. pol. stražnika, 6 mesecev. — Marija Žust, zasebnica, 91 let. — Anton Krapež, snazilec, 58 let.

— **»Protea«,** senzacijska komedija detektivska, v glavni ulozi g. spico Andriot, moderno pustolovko, kakor tudi velekomična veseligr »Ferdinand ubežnik«, sta dosegli velikanski uspeh. Kdor se hoče zabavati, naj obišče kino »Ideal«. V petek velika senzacija »Poslednji dnevi Pompejev«.

Trst.

Proslava stoletnice Josipa Verdija. Italijani so praznovali preteklo nedeljo stoletnico italijanskega glasbenega mojstra Josipa Verdija. Vreme je bilo krasno, posebno v jutranjih urah. Že na vse zgodaj je bil po

tržaških ulicah velik naval. Ob 9. dopoldne se je vil izpred ljudskega vrta velikanski spreved, v katerem so bila zastopana vsa italijanska društva. V sprevedu so bile tudi godbe; nosili so tudi vence in zastave. Ko se je spreved pomikal mimo Verdijevega spomenika, so položila društva in razne korporacije vence pred spomenik. Spreved se je ustavil doli ob morju, kjer sta nastopila tudi dva govornika, ki sta v svojih govorih slavila Verdija. Na Velikem trgu je prišlo do majhne demonstracije. Italijani so peli prepovedane pesmi, policija jih je pa začela razganjati. Končno so vendar utihnili in se razšli. S tem je bila dopoldanska slavnost končana. — Ob 4. popoldne pa so svirale na štirih krajih mesta godbe, in sicer komade, ki jih je uglasbil Verdi. Ljudstva je bilo povsod veliko, zlasti pa na Velikem trgu. Godbe so svirale do 7. zvečer. — Okoli Verdijevega spomenika se je trla gneča cel dan. Narod se je ustavljal pred svojim nesmrtnim velikonom; in čutil je neizmerno ljubezen do njega in marsikateri je imel solzne oči. — Posebno lepo je bilo okoli spomenika na noč, ko ga je — od vencev in rož obdanega — razsvetljevalo nebroj lučic. Ves trg Sv. Ivana, kjer stoji spomenik, je bil razsvetljen. Na večer so tudi v gledališčih uprizorjali njegova dela. — Policija je bila vsa na nogah. Italijani so namreč tudi to priliko porabili za svojo iredentarsko demonstracijo. Razume se, da tudi Slovenci niso mogli pustiti pri miru. Ponoči so napadli »Nar. dom« s kamenjem. To njihovo početje je dalo celi manifestaciji pečat smrtdeljivega barbarizma. Zato izgubi slavnost ves svoj pomen. — Nam je gotovo vsaka proslava velikih mož simpatična, ker smatramo kulturo za mednarodno, do katere ima vsak pravico; toda najodločnejšega obsodnja je vredno, če se pritisne takim velepomembnim kulturnim slavnostim pečat posurovelosti, fanatizma in šovinizma na čelo. Italijani so z nedeljsko manifestacijo na eni strani pokazali, kako ljubijo in cenijo svoje velikane, a na drugi strani so se pa zopet umazali pred kulturnim svetom.

Pametni ljudje so se nad tonom, ki ga je ubrala »Edinost« proti »Dnevu« v svoji nedeljski izdaji, kar zgrajali. K temu koraku je pripravila »Edinost« naša notica o gledališčih, ki je bila pisana v mirnem, resničnem in dostojnem tonu. »Edinost« je s tem ponovno pokazala, da nima argumentov in da jej tudi ni ležeče na tem, da bi stvarno debatirala. Pokazala je, kako sovraštvo goli proti »Dnevu«. To bodi za danes samo majhna koštatacija. Ker nam je dala ravno priložnost, pa bomo o priliki tudi mi govorili o »kanalih«. Sicer pa ostane priborita resnica, da je z neresnim listom, ki se ga sramujejo in ga smešijo celo najgorečnejši pristaši političnega društva »Edinost« — kar se je celo v kavarni »Balkan« večkrat dogodilo — vsaka polemika odveč. Vkljub temu pa ne bomo utihnili, ker se počutimo v vlogi zdravnika, ki občaduje funkcijo ne popolnoma zdravi možgan, prav srečne in zadovoljne.

La coda del diavolo in Verdi. Glavni urednik enega najbolj umazanih šaljivih listov, t. j. lista »La coda del diavolo« (po slovensko: Hudičev rep) se je tudi udeležil spreveda pred Verdijevim spomenikom v nedeljo jutraj. Poleg sebe je imel dva dečka, ki sta nosila venec, ki je bil položen pred Verdijev spomenik. Položen je bil pred spomenik v imenu uredništva »Hudičevega repa« v znak globokega spoštovanja do umetnika Verdija. — No, ja!

Prav nič se nismo zmotili, ko smo zapisali, da bodo bobnali italijanski listi z debelimi črkami o impozantni slavnosti pred Verdijevim spomenikom. Vsi listi so polni fraz in gorostastnih pretiravanj. Najbolj navdušen pa je bil današnji (ponedeljkov) »Piccolo«, ki je posvetil, ne morda Verdiju, ampak ceremonijam in izjavi, šest kolon in pol. Kako umetniško je pisal o Verdijevi slavnosti, dokazuje pač najbolj to, da je bil zaplenjen na dveh mestih, tako, da je šla skoro ena cela, v potu gorkega urednikovega obraza pisana kolona v cenzorjev koš. — Umetniki so pa prav zares!

Ranjen je bil večeraj ponoči neki Štefan Marinič, star 40 let, doma iz Hrvaške in stanujoč na openski cesti. Zabolal ga je neki njegov znaec. Pripeljan je bil na zdravniško postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč. — Marinič in družba so bili yjnjeni.

Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« priredi 26. oktobra t. m. III. jugoslovansko dirko Prosek pri Trstu, Krmin in obratno. Darila so lepa. 2 zlati svetilni, 4 srebrne pozlačene in 2 srebrni. Prvak dobi tudi trak prvenstva. Upisati se je do 20. oktobra. Vsako društvo pošlje tudi posebna darila za dirkače.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PRIJETI BOLGARSKI ČETAŠI.

Belgrad, 14. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) V Skoplju je policija na kolodvoru prišla dva individua, oblečena v srbsko vojaško uniformo, ki sta se nekako plašno vedla in hotela odpotovati proti Srbiji. Konstatiralo se je, da sta oba bolgarska četaša, ki sta se hotela vrniti, ker nista mogla Macedoncem nagovoriti na vstajo, na Bolgarsko in sta se v to svrho oblekla v srbsko uniformo, da bi neovirano mogla potovati.

Sploh se lahko smatra, da je postal nemogoč vsak bolgarski poskus zanetiti v Macedoniji tudi najmanjši upor proti Srbiji. V tem kratkem času je došlo v Macedonijo iz Bolgarske že toliko agentov, ki so to hoteli doseči in večino teh agentov je prebivalstvo samo, ki hoče imeti mir in le s srbsko upravo popolnoma zadovoljno, izročilo oblastim, drugi so pa sami odšli, ko so videli, da je ves njihov trud zaman.

TUDI ČRNOGORCI JIH KLESTIJO.

Cetinje, 14. oktobra. Uradno se razglša: Črnogorci so pregnali Albance na celi črti Gusinje - Djakovica, razpršili njihove vrste in zasedli važne pozicije.

Danes se operacije ne nadaljujejo radi megle.

TRACIJA.

Sofija, 14. oktobra. V četrtek pričnelo bolgarske čete zasedati one dele zapadne Tracije, ki so priznane Bolgariji. Čete so že na poti.

TURCIJA DEMOBILIZIRA.

Carigrad, 14. oktobra. Z demobilizacijo turške armade se je že pričelo. (Torej se zadeve med Turčijo in Grško mirno urede?) V Rodostu in Ereklju so čete že razpuščene in poslane prevozne ladje za prevoz moštva.

SKUPŠČINA.

Belgrad, 14. oktobra. Skupščina se je zopet sešla k svojem rednemu zasedanju. Za predsednika je izvoljen zopet Nikolič.

VOLITVE NA DUNAJU.

Klerikalci zmagali le z brezprimernim nasiljem in goljufijo.

Dunaj, 14. oktobra. Pri današnjih ožjih volitvah med krščansko-socialnim in soc. demokratičnim kandidatom je zmagal krščanski socialist dr. Matola z 900 glasovi. Soc. dem. kandidat je dobil 8400. Klerikalci so zmagali le z denarjem in z velikanskimi goljufijami; tisoč in tisoč mestnih nastavlencev je volilo po 2 ali celo 3krat. Zvečer so bile velike demonstracije, med katere je posegla policija.

ZOPET VELIKANSKA NESREČA.

London, 14. oktobra. Ob 7. uri jutraj je nastala v rudniku pri Kardivu v južnem Walesu strašna eksplozija. V rovu se je nahajalo (tako pravi uradno poročilo) 700 mož. Rov se je sesul, strojnica se je razletela. Pri tem je odtrgalo enemu delavcu glavo. 327 oseb je rešenih, iz rova so potegnili 6 trupel. Uprava pravi, da bo 150 žrtev.

London, 14. oktobra. Privatno vesti pravijo, da se je v rovu nahajalo 900 delavcev. 327 je rešenih, žrtev je nad 500; 150 trupel so že našli.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Gradec, 14. oktobra. Finančni odsek je sprejel več važnih predlog, med njimi tudi predlog o naletju 4 milijonskega posojila.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Večja, ali manjši dve nemeblovanji sobi se išče za takoj. Ponudbe na »Prvo anonimno pisarno«. 967-4

Kupim dobro ohranjeno decimalno tehtnico 150-250 kg. Josip Pollak, Sv. Petra cesta 7. 1002-1

Lepa hiša

v Spodnji Šiški, pripravna za vsako obrt, se radi družinskih razmer prav ceno proda. — Ravnotam se proda tudi dva sokolska kroja. — Natančneje v »Prvi anonimni pisarni«.

Širite in naročajte „Dan“.
Odda se
stanovanje

s tremi, štirimi eventuelno s petimi sobami, kuhinjo in pritliklinami za 1. november. Poizve se na Mestnem trgu 13/1.

Sprejme se takoj v trajno delo samostojen
kovaški pomočnik.
Plača po dogovoru. — Istotam se sprejme tudi
kovaški vajenec
iz dežele, krepak in iz poštene družine.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbje iz svilne in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Odlikovana tovarna jesiha

Trst - **Luigi Salvador** - Trst

Ustanovljena leta 1841.

Ulica Casimiro Donadoni 16. — Telefon št. 788.

Naslov za pisma: Luigi Salvador, Trst, poštni predal.

Edina tvornica s patentiranim avtomatičnim sistemom. Najznamenitejša na Primorskem.

Posebnost: Naravni jesihi iz belega in rdečega vina ter naravni jesihi iz čistega alkohola za konzerve.

Vsled avtomatičnega proizvodnje, ki je mnogo cenejši od ročnega dela, mi je mogoče postreči svojim odjemalcem z izdelkom, ki je neprekosljiv glede dobrote in nizke cene.

Naročbam se prilaga pismeno jamstvo, da odgovarja izdelek popolnoma hranilni svrhi; na zahtevo pošljem vzorce in cene.

V važnejših mestih iščem zastopnike.

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Zidovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo
- zimskih klobukov in športnih čepic -
za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Zalni klobuki vedno v zalogi.

Priznana dobro blago — nizke cene.

Teodor Kunc

Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška in francoska

∴ dela se priporoča. ∴

Vseh vrst

damski klobuki

najcenejše samo v

modnem salonu

Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadstr.
(poleg rotovža).

Sprejemam vsa popravila.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblateno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnosledje, toplotere, in zrakomere vseh vrst.

Očala, sčipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zaštonj in poštne prosto.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne
Ciril in Metodove šolske družbe!

**„Zdravnik
želodca“**

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Več tisoč

pletenih jopic v vseh barvah,
posebno sivih, poprej K 16—, sedaj K 8—.

Moških klobukov

vsakovrstnih fason, poprej K 6—, sedaj K 3—.

Klobukov za dečke

poprej K 4—, sedaj K 2—.

Klobukov za otroke

poprej K 2—, sedaj K 1—.

Največja izbira dežnih plaščev

za dame in gospode

poprej K 20—, 30—, sedaj K 14—.

Zaradi ogromne zaloge zimske konfekcije oddajam blago za polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Zimsko perilo

volnene srajce, spodnje majice in hlače, pleteni telovniki, nogavice, dolenice, rokavice, gamaše, hožuhovinaste čepice, snežne čepice, ščitnike, kolenogrelee, trebuhogrelee, žilogrelee in druge predmete za gospode

priporoča modna trgovina za gospode:

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32,
I. nadstr. nad kavarno „Avstrija“

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi. Solidno delo, zmerne nizke cene, znano pohvalna postrežba. — Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

Del. glavnica:

8,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad

K 1,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije.“

Otvoritev nove modne, manufakturne in suknene trgovine.

Tvrdka J. GROBELNIK

naznanja otvoritev svoje popolnoma na novo opremljene manufakturne trgovine v prostorih znane stare prodajalne tvrdke FRANC SOUVAN SIN, na

Mestnem trgu št. 22 v Ljubljani.

V spodnjih prostorih je modno in manufakturno blago najbogatejše sortirano. - - - -

- - - - - V prvem nadstropju je velik oddelek za sukno, preproge in zavese.

Velika zaloga novega in okusnega blaga ter ugodne cene dajejo pričakovanje na obilen poset prejšnjih in drugih cenjenih odjemalcev.

Z velespoštovanjem

J. GROBELNIK, prej Franc Souvan sin.